Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji

Kwalifikacja - podgląd

Nazwa kwalifikacji

Ręczne formowanie szkła - hutnik szkła

Skrót nazwy

Rodzaj kwalifikacji

kwalifikacja cząstkowa

Poziom PRK/ERK

3

Krótka charakterystyka kwalifikacji, obejmująca informacje o działaniach lub zadaniach, które potrafi wykonywać osoba posiadająca tę kwalifikację

Osoba posiadająca kwalifikację “Ręczne formowanie szkła - hutnik szkła” jest przygotowana do samodzielnego wytwarzania metodą ręczną, w oparciu o dostarczoną dokumentację oraz model, przedmiotów ze szkła. W ramach swoich działań wykorzystuje narzędzia hutnicze do ręcznego formowania szkła (m.in. piszczele hutnicze, kształtowniki i formy do wstępnego formowania szkła) oraz urządzenia pomocnicze (np. ławkę hutniczą z wyposażeniem do obróbki szkła, piec odprężający). Wszystkie czynności wykonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP. Osoba posiadająca kwalifikację będzie mogła ubiegać się o zatrudnienie przy ręcznej produkcji szkła w hutach szkła oraz pracowniach wykorzystujących technologie ręcznego wytwarzania szkła. Ponadto będzie mogła samodzielnie utworzyć i prowadzić warsztat wytwarzania szkła metodą ręcznego formowania.

Orientacyjny nakład pracy potrzebny do uzyskania kwalifikacji [godz.]

480

Grupy osób, które mogą być zainteresowane uzyskaniem kwalifikacji

Zdobyciem kwalifikacji mogą być zainteresowane: - osoby już pracujące przy ręcznej produkcji szkła i chcące potwierdzić swoje kwalifikacje; - osoby, które wykonują lub kiedyś wykonywały zadania związane z ręcznym formowaniem szkła i chcą potwierdzić swoje kwalifikacje; - osoby zainteresowane wytwarzaniem wyrobów szklanych metodą ręcznego formowania; - osoby wykonujące zadania z zakresu przygotowanie produkcji szkła; - artyści pracujący ze szkłem; - osoby ubiegające się o stanowiska kierownicze w zakładach zajmujących się ręczną produkcją szkła.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Nie określa się

Lista

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Oświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania zawodów hutniczych

Zapotrzebowanie na kwalifikację

Zawód hutnik szkła - formowanie ręczne jest zawodem o długiej tradycji. Produkcja szkła tą metodą jest popularna w całej Europie, w tym także w Polsce, która jest cenionym producentem szkła ręcznie formowanego. W Polsce występują regiony, w których ten sposób produkcji jest szczególnie rozpowszechniony. Jednym z takich regionów jest podkarpacie, w którym hutnictwo szkła sięga korzeniami do początku XX wieku. Na przestrzeni ostatnich dziesięcioleci w różnych regionach kraju funkcjonowało i funkcjonuje wiele zakładów produkujących szkło metodą ręcznego formowania. Ten rodzaj działalności największą popularnością cieszył się w latach 70, 80 i 90 XX wieku. Początek XXI wieku przyniósł zapaść na rynku hutnictwa szkła (wynik masowego importu wyrobów szklanych z Chin i Tajwanu), co w rezultacie doprowadziło do upadku wielu zakładów oraz szkół zawodowych, kształcących w zawodach okołohutniczych. Wartym odnotowania jest fakt, iż już pod koniec pierwszej dekady lat dwutysięcznych nastąpił przełom w branży - klienci na całym świecie zaczęli doceniać wyroby produkowane ręcznie. W związku z powyższym odradzający się przemysł rodzimego hutnictwa szklanego ponownie zaczął poszukiwać wykwalifikowanych pracowników, specjalizujących się w ręcznej produkcji szkła. Obecnie osoby posiadające kwalifikacje umożliwiające podjęcie pracy w tej branży są poszukiwane nie tylko w Polsce (szacuje się, iż w chwili obecnej na samym podkarpaciu występuje deficyt ok 150-200 osób posiadających taką kwalifikację), ale także i na świecie. Huty szkła mają coraz większe zamówienia na swoje produkty, których często nie są w stanie realizować ze względu na deficyt pracowników. Kwalifikacje związane w ręcznym wytwarzaniem szkła są przyszłościowe, potwierdzają to m.in. analizy, zgodnie z którymi zapotrzebowanie na produkty szklane ręcznie wytwarzane będzie rosło.

Odniesienie do kwalifikacji o zbliżonym charakterze oraz wskazanie kwalifikacji ujętych w ZRK zawierających wspólne zestawy efektów uczenia się

Kwalifikacja “Ręczne formowanie szkła - hutnik szkła” jest powiązana z inną kwalifikacją potwierdzającą gotowość do wytwarzania szkła metodą ręczną. Do kwalifikacji o zbliżonym charakterze należy: Technik technologii szkła (AU.05 - Wytwarzanie wyrobów ze szkła; AU.49 - Organizacja procesów wytwarzania wyrobów ze szkła). Wskazana kwalifikacja ma jeden wspólny zestaw z kwalifikacją AU.05 - Wytwarzanie wyrobów ze szkła, tj.: “Formowanie wyrobów ze szkła sposobem ręcznym” 1. rozpoznaje wyroby ze szkła formowane sposobem ręcznym; 2. dobiera materiały, narzędzia i urządzenia do ręcznego formowania i zdobienia sposobem hutniczym wyrobów ze szkła; 3. wykonuje czynności związane z formowaniem wyrobów ze szkła sposobem ręcznym 4. obsługuje urządzenia do ręcznego formowania wyrobów ze szkła; 5. wykonuje czynności związane ze zdobieniem wyrobów ze szkła technikami hutniczymi; 6. ocenia jakość wykonania wyrobów ze szkła formowanych sposobem ręcznym; 7. wykonuje prace związane z konserwacją narzędzi do ręcznego formowania wyrobów ze szkła.

Streszczenie opinii uzyskanych podczas konsultacji projektu kwalifikacji

Do najważniejszych pozytywnych skutków włączenia kwalifikacji do ZSK zalicza się: 1. Promocja ginącego zawodu, na który wciąż jest bardzo duże zapotrzebowanie, ale brakuje chętnych do

jego wykonywania, 2. Umożliwienie osobom przyuczonym do pracy przy piecu szklarskim, osobom pracującym ze szkłem na innych etapach produkcji, absolwentom szkół, artystom i hobbystom uzyskania oficjalnego potwierdzenia zdobytych umiejętności praktycznych, 3. Wyodrębnienie umiejętności osoby pracującej przy piecu szklarskim i formującej ręcznie szklane wyroby za pomocą tradycyjnych narzędzi z dużo szerszego zawodu szkolnego "technik technologii szkła", 4. Zasygnalizowanie istotności unikatowych kompetencji związanych z ręcznym formowaniem szkła, 5. Zwiększenie dostępu do informacji o charakterze (specyfice) tej kwalifikacji poprzez opisanie jej efektami uczenia się i wymaganiami walidacyjnymi.

Typowe możliwości wykorzystania kwalifikacji

Osoba posiadająca kwalifikację może zostać zatrudniona w: - hutach szkła; - pracowniach wykorzystujących technologie ręcznego wytwarzania szkła; - samodzielnie prowadzić warsztat ręcznego formowania szkła

Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

Metody stosowane w walidacji Do weryfikacji efektów uczenia się wskazanych dla kwalifikacji dopuszcza się następujące metody: test teoretyczny, rozmowa z komisją, obserwacja w warunkach rzeczywistych oraz ocena dzieła. Zestawy efektów uczenia się mogą być weryfikowane tylko za pomocą następujących metod: ● zestaw 1. Proces ręcznego formowania szkła - test teoretyczny lub rozmowa z komisją; ● zestaw 2. Ręczne formowanie szkła - obserwacja w warunkach rzeczywistych, ocena dzieła oraz test teoretyczny lub rozmowa z komisją. Zasoby kadrowe Komisja składa się z minimum 3 członków, spełniających następujące wymagania: 1) przewodniczący - członek Komisji: ● minimum 5-letnie udokumentowane doświadczenie w technologicznym przygotowaniu wytopu szkła i pracy przy produkcji szkła ręcznie formowanego, zdobyte na przestrzeni ostatnich 10 lat, w tym minimum 3-letnie doświadczenie w pracy na stanowisku kierowniczym w wyżej wymienionym zakresie; 2) drugi członek Komisji: ● minimum 5-letnie udokumentowane doświadczenie w pracy przy ręcznym formowaniu szkła zdobyte na przestrzeni ostatnich 10 lat; 3) trzeci członek Komisji: ● minimum 5-letnie udokumentowane doświadczenie w zawodach związanych z hutnictwem szkła, obsługą maszyn i urządzeń szklarskich, formowaniem ręcznym zdobyte na przestrzeni ostatnich 10 lat. Ponadto co najmniej jeden z członków komisji musi posiadać doświadczenie w realizacji i prowadzeniu szkoleń z zakresu ręcznego formowania szkła. Sposób prowadzenia walidacji oraz warunki organizacyjne i materialne niezbędne do prawidłowego prowadzenia walidacji Walidacja podzielona jest na dwie części: 1. Część teoretyczna obejmująca weryfikację efektów uczenia się zawartych w zestawie 1. Proces ręcznego formowania szkła oraz zestawie 2. Ręczne formowanie szkła. 2. Część praktyczna obejmująca weryfikację efektów uczenia się zawartych w zestawie 2. Ręczne formowanie szkła. Obserwacja w warunkach rzeczywistych (w miejscu pracy) przeprowadzana jest z użyciem materiałów dostarczonych przez komisję, tj: ● projektu graficznego przedmiotu lub wyrobu; ● modelu 1:1 (wyrób gotowy wykończony); ● narzędzi, w tym: narzędzi do wytwarzania wyrobu metodą ręcznego formowania, kształtowników do wstępnego formowania, formy. Ponadto instytucja prowadząca walidację zapewnia: 1) salę egzaminacyjną; 2) miejsce do przeprowadzania etapu praktycznego w zakresie objętym walidacją, tj. w pełni wyposażone stanowisko pracy zapewniające możliwość wykonania wyrobu zadanego, wyposażone w: a) piec hutniczy z wytopioną masą szklaną, b) ławkę hutniczą z wyposażeniem do wytwarzania i obróbki szkła metodą ręcznego formowania szkła, c) piec odprężający; 3) zamykane pomieszczenie do przechowywania dokumentacji dotyczącej prowadzonych walidacji; 4) dokumenty i materiały dla osób przystępujących do walidacji. Instytucja prowadząca walidację musi zapewnić możliwość odwołania się od decyzji kończącej walidację. Identyfikowanie i dokumentowanie Nie określa się wymogów dla etapu identyfikowania

i dokumentowania efektów uczenia się.

Odniesienie do poziomu sektorowych ram kwalifikacji (o ile dotyczy)

Nie dotyczy

Data włączenia kwalifikacji do ZSK

2020-01-13

Podstawa prawna

Obwieszczenie Ministra Rozwoju z dnia 16 grudnia 2019 r. w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej "Ręczne formowanie szkła - hutnik szkła' do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji (M.P.z 2020 r.poz.43)

Syntetyczna charakterystyka efektów uczenia się

Osoba posiadająca kwalifikację “Ręczne formowanie szkła - hutnik szkła” jest przygotowana do wytwarzania i barwienia wyrobów ze szkła metodą ręczną na podstawie dostarczonej dokumentacji oraz modelu. Organizuje swoje stanowisko pracy oraz dobiera właściwe do wykonania określonego przedmiotu narzędzia. Potrafi odczytać w oparciu o model i szkic parametry wytwarzanego przedmiotu. Osoba posiadająca kwalifikację rynkową "Ręczne formowanie szkła - hutnik szkła" potrafi samodzielnie przeprowadzić cały proces wytwórczy, jest również przygotowana do pracy zespołowej. Czynności związane z procesem wytwórczym podejmuje z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, zwanych dalej "BHP", ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska oraz stosuje przepisy prawa w tym zakresie.

Zestawy efektów uczenia się

Numer zestawu w kwalifikacji

1

Nazwa zestawu

Proces ręcznego formowania szkła

Poziom

3

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

50

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

Omawia proces ręcznego formowania szkła

Kryteria weryfikacji

a) wymienia rodzaje i technologie formowania szkła, b) wymienia rodzaje szkła możliwego do formowania metodą ręczną, c) omawia etapy ręcznego formowania szkła, w tym zależności

między nimi oraz narzędzia stosowane na każdym z nich

Efekt uczenia się

Omawia zasady bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w procesie ręcznego formowania szkła

Kryteria weryfikacji

a) wymienia środki ochrony osobistej niezbędne do bezpiecznego formowania szkła metodą ręczną, b) identyfikuje i charakteryzuje zagrożenia bezpieczeństwa na stanowisku ręcznego formowania szkła

Numer zestawu w kwalifikacji

2

Nazwa zestawu

Ręczne formowanie szkła

Poziom

3

Orientacyjny nakład pracy [godz.]

430

Rodzaj zestawu

obowiązkowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

Efekt uczenia się

1. Przygotowuje i organizuje stanowisko do ręcznego formowania szkła

Kryteria weryfikacji

a) wymienia elementy stanowiska do formowania szkła metodą ręczną, b) dobiera środki ochrony osobistej niezbędne do bezpiecznego formowania szkła metodą ręczną, c) dobiera kształtowniki i formy do zadanego modelu, d) dobiera narzędzia do ręcznego formowania szkła, m.in. średnice piszczeli i kształtowników

Efekt uczenia się

2. Barwi produkty szklane wykonane metodą ręczną

Kryteria weryfikacji

a) dobiera ilość i gradację barwnika, b) barwi szkło za pomocą granulatów lub pudrów szklanych

Efekt uczenia się

3. Zgodnie z dostarczonym modelem w technologii szkła kapowego (szklanka opękiwana do 15 cm wysokości, wazon opękiwany do 30 cm wysokości) formuje szkło metodą ręczną

Kryteria weryfikacji

a) odczytuje w oparciu o model i szkic parametry wytwarzanego przedmiotu, b) nabiera wstępną porcję masy szklanej za pomocą piszczela, c) formuje oczko, d) nabiera kolejną porcję masy szklanej, e) formuje wstępnie masę, f) wydmuchuje bańkę, g) nabiera kolejną porcję masy szklanej, h) koryguje masę szklaną, i) wstępnie formuje wyrób, j) wstępnie uformowany wyrób umieszcza w formie, k) wydmuchuje wyrób

Informacje o instytucjach uprawnionych do nadawania kwalifikacji

Wnioskodawca

Centrum Dziedzictwa Szkła Sp. z o.o.

Minister właściwy

Minister Rozwoju, Pracy i Technologii (do 12.08.2021)

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Bezterminowo

Termin dokonywania przeglądów kwalifikacji (dotyczy kwalifikacji rynkowych)

2030-01-12

Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji

Certyfikat

Uprawnienia związane z posiadaniem kwalifikacji

Nie dotyczy

Kod dziedziny kształcenia

214 - Projektowanie i wzornictwo

Kod PKD

Kod	Nazwa
23.13	Produkcja szkła gospodarczego

Kod kwalifikacji w ZRK

3C212000004

Status

Włączona